

WIEŚCI AKADEMICKIE

CZASOPISMO
UNIwersYTETU
PRZYRODNICZEGO
W POZNANIU

NUMER SPECJALNY XXXII 2025
ISSN 1429-3064

PRO
MEMORIA

2 0 2 4 / 2 0 2 5

*Wspomnienia to obrazy w sercu,
których nie zmazuje czas*

GUSTAVE FLAUBERT

Pro Memoria

Przedstawiamy Państwu specjalne wydanie „Więści Akademickich” – Pro Memoria, w którym oddajemy hołd tym, którzy odeszli z naszej uczelnianej społeczności w roku akademickim 2024/2025. W czasie listopadowej zadumy i refleksji wspominamy ich życie, pracę oraz nieoceniony wkład w rozwój Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. To właśnie teraz zatrzymujemy się na chwilę, by docenić i uhonorować tych, którzy swoją wiedzą, pasją i oddaniem tworzyli fundamenty naszej wspólnoty.

ODESZLI OD NAS W 2024 R.

† 5.10

dr inż. Jan Rymaszewski

emerytowany pracownik Katedry Agronomii

† 13.10

prof. dr hab. Henryk Kaszubiak

emerytowany profesor Katedry
Mikrobiologii Rolnej

† 08.11

dr Anna Trębacz

emerytowana pracowniczka Katedry
Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa

† 7.11

prof. dr hab. Ryszard Skrzypek

emerytowany profesor Katedry Hodowli
Bydła i Produkcji Mleka

† 2.12

dr hab. Zenon Kędzior

emerytowany pracownik Katedry
Technologii Żywności Pochodzenia
Roślinnego

† 5.12 (pochówek)

Marian Wojciechowski

emerytowany pracownik
Działu Technicznego

† 13.12 (pochówek)

Zofia Drozd

emerytowana pracowniczka Biblioteki
i Centrum Informacji Naukowej

ODESZLI OD NAS W 2025 R.

† 2.01

prof. dr hab. Stefan Pruszyński

emerytowany profesor
Instytutu Ochrony Roślin

† 4.01 (pochówek)

Helena Zalewska

emerytowana pracowniczka
Biblioteki i Centrum Informacji Naukowej

† 10.01

mgr inż. Jadwiga Sękowska

emerytowana pracowniczka
Katedry Dendrologii i Szkółkarstwa

† 16.02

Lucyna Napierała

emerytowana pracowniczka
Wydawnictwa UPP

† 22.02

prof. dr hab. Hieronim Jakubowski

emerytowany profesor
Katedry Biochemii i Biotechnologii

† 30.04

inż. Stanisław Żyła

emerytowany pracownik
Katedry Roślin Ozdobnych

† 15.05

prof. dr hab. Stefan Poliszko

emerytowany profesor
Katedry Fizyki i Biofizyki

† 10.06

prof. dr hab. Waldemar Moliński

emerytowany profesor Katedry Nauki
o Drewnie i Techniki Ciepłej

† 25.06

prof. dr hab. Michał Sznajder

emerytowany profesor Katedry Rynku
i Marketingu

† 30.06

dr Czesław Kowalczyk

emerytowany pracownik Instytutu
Technologii Żywności Pochodzenia
Roślinnego

† 2.07

dr hab. Wanda Staniewska-Zątek,
prof. UPP

emerytowana profesor Katedry Botaniki/
Katedry Terenów Zieleni

† 18.07

Halina Werda

pracowniczka Działu Gospodarczego
i Zaopatrzenia

† 17.08

dr inż. Bartosz Radomski

pracownik Katedry Budownictwa
i Geoinżynierii

† 26.09

prof. dr hab. Grzegorz Leśniewski

profesor w Katedrze Zarządzania Jakością
i Bezpieczeństwem Żywności

Henryk Kaszubiak	6
Anna Trębacz	7
Ryszard Skrzypek	8
Jadwiga Sękowska	9
Stefan Pruszyński	10
Hieronim Jakubowski	12
Lucyna Napierała	14
Stanisław Żyła	15
Stefan Poliszko	16
Waldemar Moliński	17
Michał Sznajder	18
Czesław Kowalczyk	19
Wanda Staniewska-Zątek	20
Bartosz Radomski	21
Grzegorz Leśnierowski	22
Waldemar Szymański	24

Henryk Kaszubiak

Urodził się 9 czerwca 1930 r. w Poznaniu. Wykształcenie średnie uzyskał w Liceum Ogólnokształcącym im. Karola Marcinkowskiego. Po maturze, w latach 1950–1955, studiował biologię kolejno na Uniwersytecie Poznańskim oraz Łódzkim i specjalizując się w zakresie mikrobiologii, uzyskał dyplom magistra. Bezpośrednio po studiach został asystentem w Katedrze Mikrobiologii Rolnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, pod kierunkiem profesora Józefa Dudy, gdzie w 1960 r. otrzymał tytuł doktora nauk rolno-leśnych.

Rok później przeszedł do Zakładu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, gdzie zorganizował pracownię mikrobiologiczną. Odbił też kilkumiesięczny staż naukowy w Państwowym Zakładzie Higieny w Warszawie u profesora Romana Pakuły, światowego specjalisty w dziedzinie genetyki drobnoustrojów, a w 1967 r. habilitował się w Wyższej Szkole Rolniczej we Wrocławiu, uzyskując tytuł docenta nauk rolniczych w zakresie mikrobiologii rolnej.

W 1970 r. wrócił do Katedry Mikrobiologii. Jej kierownictwo objął w 1976 r., a zrezygnował z niego dopiero po 15 latach. W 1981 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1989 r. tytuł naukowy profesora zwyczajnego. W Katedrze utrzymywał synekologiczny kierunek badań, nadany jej uprzednio przez profesor Julię Gołębiowską. Osiągnięciami w zakresie rozwoju kadr uczelni były: jeden doktorat, dwie habilitacje i trzy nominacje profesorskie.

Profesor Kaszubiak działał organizacyjnie na rzecz Uczelni nie tylko w Katedrze. Brał też udział w naborze studentów, jako egzaminator i członek Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Był pełnomocnikiem dziekana ds. studenckich praktyk zagranicznych. Działał w wydziałowych komisjach, m.in. jako przewodniczący komisji ds. rozwoju kadr i ds. nauczania. Będąc przez dwie kadencje przedstawicielem Wydziału do Senatu, pełnił funkcję przewodniczącego komisji ds. jednostek pozawydziałowych oraz ds. nauczania.

Poza Uczelnią był członkiem różnych gremiów naukowych: wiceprezesem Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów, członkiem Komisji Mikrobiologii Środowiskowej Komitetu Mikrobiologii PAN, a także Komitetu Gleboznawstwa i Chemii Rolnej i jego sekcji Biologii Gleby, ponadto zastępcą Koordynatora Podprogramu Centralnego Programu Badań Podstawowych, członkiem Rady Naukowej Zakładu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu, wiceprzewodniczącym Rady Naukowej Zakładu Badań Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu oraz członkiem Komisji Ochrony Środowiska Oddziału Poznańskiego PAN.

W badaniach naukowych interesowała go przede wszystkim ekologia drobnoustrojów glebowych. Za pionierskie uznać można jego prace na temat działania antybiotyków w glebie, występowania i właściwości fagów (wirusów) azotobakteria, oddziaływania pestycydów przez roślinę i wpływ

mutagenego. Przede wszystkim angażował się jednak w badania nad biomasą drobnoustrojów gleby, najbardziej dynamiczną i biochemicznie aktywną frakcją materii organicznej tego środowiska. Miały one na celu zweryfikowanie poglądów na temat jej rozmiarów, wydajności syntezy, tempa odnawiania oraz zróżnicowania w reagowaniu na różne czynniki, głównie antropogenne. Znaczną część tych badań prowadził w ramach dwóch problemów węzłowych, dwóch międzyresortowych oraz Centralnego Programu Badań Podstawowych, będąc przy tym kierownikiem grup tematycznych.

Dorobek naukowy prof. Kaszubiaka stanowią 132 publikacje, w tym 77 rozpraw. Pozostawił też kilkadziesiąt opracowań niepublikowanych: referaty, sprawozdania, ekspertyzy. Rozprawy pisał przeważnie w języku angielskim, drukowane w czasopismach o powszechnie uznawanej renomie, jak: „Polish Journal of Soil Science”, „Polish Journal of Environmental Studies”, „Acta Microbiologica Polonica”, „Zentralblatt für Mikrobiologie”.

Szeroki był też zakres działalności dydaktycznej. Ćwiczenia prowadził na różnych wydziałach, dla studentów stacjonarnych i zaocznych. Pracując w PAN, podjął się wykładów dla słuchaczy biologii na Uniwersytecie Poznańskim. Po powrocie do Katedry wykładał mikrobiologię głównie studentom Wydziału Rolnego. Zajęcia miał przeważnie w zakresie ponadwymiarowym, zwłaszcza w ostatnich latach, gdy same tylko wykłady i seminaria wypełniały jego pensum dydaktyczne. Wykładał bowiem równocześnie na trzech Wydziałach, w zakresach sześciu specjalności: agronomii, ochrony środowiska, ochrony roślin, hodowli i nasiennictwa, agroturystyki, a także inżynierii wodnej i sanitacji wsi, ustalonych wg zróżnicowanych, opracowanych przez siebie programów. Na agronomii prowadził też specjalistyczne wykłady i seminaria dla magistrantów. Pod jego kierunkiem pracę magisterską wykonało 11 studentów. Jest współautorem sześciu wydań skryptu do ćwiczeń z mikrobiologii.

Profesor udzielał konsultacji liczным pracownikom różnych placówek naukowych, przyjmował ich na staże w Katedrze, gdzie opiekował się nimi. Wypromował dwóch doktorów, był wielokrotnie recenzentem dorobku kandydatów ubiegających się o tytuł, stopień naukowy lub stanowisko. Wykonywał też superrecenzje dla Komisji Kwalifikacyjnej. Przygotowywał recenzje wydawnicze rozpraw, skryptów i podręczników.

Profesor Kaszubiak był wyróżniany: zespołową nagrodą Sekretarza PAN, dwoma nagrodami zespołowymi Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz wielokrotnie nagrodami JM Rektora za działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną. Został też odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

PROF. DR HAB. ALICJA NIEWIADOMSKA

Anna Trębacz

Anna Trębacz była długoletnim zasłużonym pracownikiem Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Po odbyciu asystentkich studiów przygotowawczych pracę na Uczelni rozpoczęła w październiku 1968 r. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych z zakresu ekonomiki rolnictwa został jej nadany na Akademii Rolniczej w Poznaniu 19 maja 1975 r. na podstawie rozprawy pod tytułem „Metody optymalizacyjne w organizacji transportu produktów ogrodnich”.

W październiku 1994 r. podjęła się pełnienia funkcji kierownika Pracowni Marketingu i Rynku Rolnego w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Poznaniu. Funkcję tę pełniła aż do 30 września 2003 r.

Wielokrotnie otrzymywała wyróżnienia za działalność naukową, dydaktyczną i badawczą od rektora Akademii Rolniczej. Doktor Trębacz była zaangażowana w liczne badania naukowe. Współpracowała między innymi z Uniwersytetem Technicznym w Zurychu w zakresie badania rynku ogrodniczego. Rezultatem tej współpracy były opracowania dotyczące działania rynku ogrodniczego w regionie Poznania, poprzedzające powołanie rynku hurtowego WGRO SA.

Doktor Trębacz uczestniczyła w licznych konferencjach i seminariach poświęconych zagadnieniom rynkowym oraz

marketingowym. W latach 1994–1996 uczestniczyła w wyjazdach szkoleniowych do Anglii, Szkocji, Irlandii, Francji i Niemiec.

W jej pracy zawodowej znaczące miejsce zajmowała działalność dydaktyczna. Była promotorem wielu prac magisterskich. Specjalizowała się w zagadnieniach związanych z rynkami żywnościowymi, a także z ekonomiką i organizacją produkcji ogrodniczej. Doktor Anna Trębacz była współautorką materiałów dydaktycznych i podręczników, takich jak m.in. *Przewodnik do zajęć z organizacji i ekonomiki gospodarstw ogrodniczych*, *Ekonomika i organizacja gospodarstw ogrodniczych*, *Zachowania konsumentów*, *Marketing mix*, *Wprowadzenie do gospodarki rynkowej i rynku rolnego* czy *Marketing produktów rolno-żywnościowych*. Prowadziła wykłady w ramach przedmiotów obejmujących zagadnienia marketingu i rynku rolnego na kilku kierunkach studiów. Po 39 latach wytężonej pracy w styczniu 2006 r. doktor Trębacz przeszła na zasłużoną emeryturę.

W osobie Pani Doktor straciliśmy wychowawcę wielu absolwentów naszej Uczelni, wytrwałego dydaktyka i naukowca o wysokiej kulturze osobistej. Osobę skromną i uczynną, która chętnie dzieliła się swoim doświadczeniem z innymi.

DR INŻ. ELŻBIETA GORYŃSKA-GOLDMANN

1949–2024

Ryszard Skrzypek

Ryszard Skrzypek urodził się 23 grudnia 1949 r. w Bolesławcu (woj. wielkopolskie). Studiował na Wydziale Zootechnicznym ówczesnej Akademii Rolniczej, uzyskując w 1976 r. stopień magistra inżyniera zootechniki. Bezpośrednio po studiach został zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Hodowli Bydła. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskał w roku 1982. Habilitował się w 1996 r. na podstawie rozprawy zatytułowanej *Przydatność cech fizjologicznych krwi i tempa wzrostu do wczesnej oceny wartości hodowlanej bydła mlecznego* w 1996 r. Dziewięć lat później, w roku 2005, uzyskał tytuł profesora nauk rolniczych.

Głównymi kierunkami badawczymi profesora Skrzypka były: wykorzystanie markerów fizjologicznych do oceny dobrostanu i predykcji wartości hodowlanej bydła mlecznego; aspekty odporności kolostralnej cieląt; zaburzenia metaboliczne i profilaktyka okresu przejściowego u krów oraz czynniki determinujące podstawowy skład chemiczny, jakość higieniczną, zawartość mocznika i profil kwasów tłuszczowych mleka. Działalność naukową Profesora charakteryzowały bardzo dobrze zorganizowany warsztat badawczy, twórcza dociekliwość i zaangażowanie. Większość wykonywanych przez niego badań miała duże znaczenie aplikacyjne. W roku 2004, na wniosek Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie, otrzymał medal „Za zasługi w rozwoju oceny i hodowli bydła mlecznego w Wielkopolsce”.

Profesor Skrzypek był uznanym autorytetem zawodowym, rozpoznawalnym w środowisku naukowym w kraju i poza jego granicami. Współpracował z licznymi zagranicznymi ośrodkami

naukowymi, m.in. w Niemczech, Francji, Danii i Norwegii. Odbił długoterminowe staże naukowe w Instytucie Nauk o Zwierzętach w Aarhus (Dania) i na Norweskim Uniwersytecie Rolniczym w Aas.

Dużo czasu poświęcał pracy dydaktycznej. Był doświadczonym i wymagającym, ale lubianym i docenianym przez studentów nauczycielem akademickim. Opracował tezy innowacyjnego przedmiotu „Proekologiczne metody chowu zwierząt gospodarskich i wolno żyjących”, którego był wieloletnim kierownikiem. Na wysokim poziomie i z dużym zaangażowaniem prowadził wykłady i ćwiczenia z takich przedmiotów, jak: Hodowla i użytkowanie bydła, Chów zwierząt i Podstawy produkcji zwierzęcej. Był autorem/współautorem licznych przewodników do ćwiczeń i skryptów.

Dał się poznać również jako sprawny organizator pracy badawczej i dydaktycznej. W latach 2009–2015 pełnił funkcję kierownika Katedry Hodowli Bydła i Produkcji Mleka.

Zmarł po długiej i ciężkiej chorobie 7 listopada 2024 r. Został pochowany na cmentarzu Górczyńskim w Poznaniu. Zapamiętamy Profesora jako wspaniałego kolegę, człowieka wrażliwego na niesprawiedliwość i krzywdę ludzką, cenionego nauczyciela akademickiego, człowieka szlachetnego i życzliwego, wiernego swoim ideałom.

PROF. DR HAB. JACEK ANTONI WÓJTOWSKI
DR HAB. IRENEUSZ RYSZARD ANTKOWIAK
DR HAB. JAROSŁAW PYTLEWSKI

Jadwiga Sękowska

Jadwiga Sękowska urodziła się 7 maja 1952 r. w Poznaniu, a zmarła po długiej i ciężkiej chorobie 14 stycznia 2025 r. Szkołę podstawową ukończyła w Gołuchowie; w tamtejszym arboretum pracował jej ojciec, wybitny dendrolog i pomolog prof. Bolesław Sękowski. Trzy klasy liceum ogólnokształcącego ukończyła w Kaliszu, ostatnią klasę w Poznaniu. Następnie w latach 1971–1976 studiowała na Wydziale Ogrodnictwa ówczesnej Akademii Rolniczej w Poznaniu. Po studiach w latach 1976–1985 pracowała w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, w Katedrze Sadownictwa, gdzie pod kierunkiem profesora Aleksandra Rejmana prowadziła badania naukowe.

W 1985 r. rozpoczęła pracę na Akademii Rolniczej w Poznaniu, w ówczesnej Katedrze Nasiennictwa i Szkółkarstwa Ogrodniczego, gdzie była zatrudniona aż do momentu przejścia na emeryturę w 2012 r. W czasie swojej długoletniej pracy zawodowej na Akademii Rolniczej – na początku na stanowisku specjalisty, a następnie starszego specjalisty – zajmowała się głównie kolekcją ponad 200 odmian winorośli zgromadzonych w uczelnianej Katedrze w Baranowie. Przez wiele lat była związana z dydaktyką i badaniami w zakresie dendrologii, roślin ozdobnych i szkółkarstwa. Jej zaangażowanie i doświadczenie wnosili znaczący wkład w pracę Katedry i całego Wydziału. Była współautorką zgłoszenia hodowlanego berberysu odmiany 'Profesor Sękowski', odkrytej przez Bolesława Sękowskiego w Poznaniu. Po jego śmierci kontynuowała

obserwacje i opiekę nad odmianą, pracując nad zapewnieniem jej ochrony wyłącznego prawa w COBORU w 2004 r. Dzięki temu odmiana „Profesor Sękowski” została zabezpieczona prawnie i trafiła do uprawy instytucjonalnej, m.in. w Baranowie, skąd materiał roślinny trafiał do ogrodów miejskich i parków. W 2005 r. była współautorką artykułu naukowego pt. Wpływ różnych dawek dwóch nawozów Osmocote na wzrost berberysu odmiany „Profesor Sękowski” uprawianego w pojemnikach, opublikowanego w „Zeszytach Problemowych Postępów Nauk Rolniczych”. Publikacja powstała we współpracy z profesorem Stanisławą Korszun.

Aktywnie uczestniczyła w pracach promocyjnych studentów z dziedziny szkółkarstwa i dendrologii. Angażowała studentów w prace badawcze związane z hodowlą i uprawą roślin ozdobnych. Pomagała także w badaniach stanowiących podstawę do napisania kilku prac doktorskich i habilitacyjnych.

Była osobą bardzo zaangażowaną i sumienną. Poza pracą zawodową aktywnie uczestniczyła w niesieniu pomocy osobom chorym. Ponad 15 lat brała aktywny udział w pracach na rzecz Hospicjum im. Jana Kantego w Poznaniu. Pomagała też indywidualnie wielu osobom chorym i w kryzysie bezdomności. Koleżanki i koledzy z pracy wspominają ją jako osobę niezwykle życzliwą, radosną i zawsze gotową do pomocy innym.

PROF. UPP DR HAB. SŁAWOMIR ŚWIERCZYŃSKI

Stefan Pruszyński

Stefan Kazimierz Pruszyński – ur. 18 sierpnia 1940 r. w Starej Wsi, zm. 2 stycznia 2025 r. w Poznaniu. Specjalista ochrony roślin, dyrektor Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu. W latach 1960–1965 studiował na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Po uzyskaniu dyplomu tej Uczelni w październiku 1965 r. został zatrudniony w poznańskim Instytucie Ochrony Roślin, początkowo w Pracowni Biologicznego Zwalczania. W latach 1970–1971 odbył staż naukowy na Washington State University. W 1975 r. przed Radą Naukową poznańskiego Instytutu obronił dyplom doktora nauk rolniczych i objął kierownictwo Pracowni Doświadczalnictwa Terenowego. W 1977 r. został kierownikiem Zakładu Upowszechniania Postępu Rolniczego. W 1984 r. ponownie przed Radą Naukową Instytutu Ochrony Roślin uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych. W tym samym roku powierzono mu stanowisko zastępcy dyrektora Instytutu ds. naukowych. W roku 1989, po odejściu na emeryturę dotychczasowego dyrektora prof. Władysława Węgorka, Stefan Pruszyński został z nominacji Ministra Rolnictwa dyrektorem Instytutu Ochrony Roślin. Funkcję pełnił do 2007 r. Następnie objął kierownictwo Zakładu Ekologii i Ochrony Środowiska Rolniczego w Instytucie. W 1990 r. otrzymał tytuł profesora. W 1995 r. jako visiting professor prowadził seminaria na Pennsylvania State University College of Agricultural Sciences. W latach 1990–1992 był członkiem Komitetu Wykonawczego Europejskiej Organizacji Ochrony Roślin. Od 1993 r. pełnił również funkcję wiceprezidenta Wschodnio-Palearktycznej Regionalnej Sekcji Międzynarodowej Organizacji Biologicznego Zwalczania, a po jej zakończeniu został powołany na honorowego, stałego wiceprezidenta sekcji. W 2000 r.

wybrano go na stanowisko wiceprezidenta Międzynarodowej Organizacji Biologicznego Zwalczania, a od 2008 r. był honorowym członkiem tej organizacji.

Za swoją działalność Profesor został uhonorowany wieloma nagrodami i odznaczeniami, w tym srebrnym Krzyżem Zasługi (1979), Krzyżem Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1991, 2001 i 2009), Medalem Pamiątkowym Wojewody Poznańskiego „Ad Perpetuam Rei Memoriam” (1995), odznakami „Zasłużony dla miasta Poznania”, „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego” (1977), „Zasłużony dla Spółdzielczości Ogrodniczo-Pszczelarskiej” (1990), „Zasłużony Pracownik Rolnictwa” (1983), nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, nagrodą Naczelnej Organizacji Technicznej (dwukrotnie), a także nagrodą Zarządu Centrali Spółdzielni Ogrodniczych i Pszczelarskich. Profesor otrzymał również Medal 100-lecia Uniwersytetu Poznańskiego, Medal pamiątkowy Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu „Academia Rerum Rusticarum Posnaniensis”, Złoty Medal Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Tytuł Lidera Pracy Organicznej nadany przez Towarzystwo Hipolita Cegielskiego. Ponadto wyróżniony został godnością Profesora Honorowego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a w 2015 r. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu nadał Mu tytuł doktora *honoris causa*, uznając Jego wkład w rozwój nauk rolniczych i ochrony roślin.

Dzięki swoim osiągnięciom i wkładowi w rozwój nauki Profesor Pruszyński pozostaje jedną z najważniejszych postaci w dziedzinie ochrony roślin w Polsce i na świecie.

Diamantowe absolutorium i odwołany zjazd.

Wspomnienie o Stefanie Pruszyńskim

W roku 1965 świat pasjonował się amerykańskimi kosmonautami, którzy okrążali księżyc, a w Poznaniu w słoneczny majowy dzień w pięknej auli UAM 88 młodych osób w otoczeniu najbliższych przeżywało uzyskanie dyplomu absolutoryjnego z okazji ukończenia 5-letnich studiów na Wyższej Szkole Rolniczej. Okres studiów wywarł na wielu z nas tak ogromny wpływ, że pragnęliśmy się spotykać i wspominać te piękne przeżycia. I tak „grupa poznaniaków” – A. Bartkowiak, M. Czajka, S. Drzymała, Z. Pater, S. Pruszyński, J. Pudełko – którzy po studiach zostali na Uczelni lub w instytutach naukowych, już po 10. latach zorganizowała bardzo udany 1. zjazd, powtarzany następnie co 5 lat.

W maju 2025 r. miał się odbyć kolejny, 10. już zjazd z okazji 60-lecia ukończenia studiów. Majowy termin, program i wstępna lista uczestników były już ustalone podczas naszej – mojej i Stefana Pruszyńskiego – wizyty u JM Rektora.

W związku z przygotowywaniem zjazdu w ostatnich miesiącach 2024 r. kilkakrotnie bywałem w domu Stefana i bardzo cieszyła mnie Jego energia, optymizm i dobre samopoczucie. Cieszył się, bo na zjazd zgłosiło się już „oczko” (21 osób). Przyznaję, że miałem co do tego pewne obawy. Już na początku grudnia Stefan przekazał mi wszystkie zgłoszenia i materiały. Dobry nastrój, który już mi się udzielił, załamała się w Wigilię Bożego Narodzenia, kiedy składałem Mu życzenia. To nie był normalny głos Stefana. Uderzył mnie brak radości i chęci spotkania po świętach. To był nasz ostatni ziemski kontakt. Wkrótce, 2 stycznia, dowiedziałem się od Jego syna, że mój najlepszy przyjaciel odszedł spokojnie i nie cierpiał. Nie mogłem uwierzyć. Oprócz studiów, zjazdów, kontaktów zawodowych i towarzyskich łączyła nas wspólna podróż „Stefanem Batorem” na stypendia naukowe do Ameryki. Duże znaczenie miało też nasze wspólne hobby – brydż sportowy. Zasmakowaliśmy w nim już podczas studiów, a po powrocie z USA byliśmy współzałożycielami sekcji brydża sportowego „IOR Poznań”. Zatwierdził ją ówczesny dyrektor Instytutu prof. Węgorek, który 7 lat wcześniej – jako rektor naszej Uczelni – wręczał nam dyplomy absolutoryjne. Sekcja istnieje nieprzerwanie do dzisiaj, a w 2022 r. świętowaliśmy jej „złote gody” pod patronatem obecnego dyrektora IOR. Od czasu powstania Centrum Kongresowego odbywa się tu wiele turniejów brydżowych, nawet o zasięgu ogólnopolskim.

Ze względu na okoliczności oczywiste było, że majowy zjazd odwołujemy. Spotkaliśmy się na ostatnim pożegnaniu śp. Stefana w styczniu br. na cmentarzu Górczyńskim, a zaraz potem w Jego ukochanym Centrum Kongresowym. Nie mogło być inaczej, zmarł bowiem nasz wspinały kolega i przyjaciel ze studiów, zaangażowany w obronę naszych spraw starosta roku, a po studiach – główny organizator i współgospodarz naszych tak lubianych zjazdów. Zjazdy rozpoczynały się w Katedrze Uprawy Roli, gdzie miłą i ciepłą atmosferę zapewniał Jurek Pudełko (wieloletni kierownik) i współpracownicy – zawsze uśmiechnięci – A. Bartkowiak i M. Czajka. Ponieważ

Katedra przylegała do kościoła na Sołacz, a zjazdy rozpoczynałyśmy mszą św. za zmarłych profesorów (a z czasem i kolegów), wszystko układało się idealnie. Potem rozpoczynały się spotkania z władzami Uczelni i Wydziału oraz wybranymi profesorami, następnie odbywało się zwiedzanie nowych obiektów. Na kolejnych zjazdach kolegów spoza Poznania rozpierała duma z rozwoju Uczelni.

W pierwotnym zamiarze na majowy zjazd 2025 miał powstać artykuł o osiągnięciach absolwentów naszego roku, którzy byli stałymi uczestnikami rocznicowych spotkań. Nieczęsto zdarza się, że trzy osoby z jednego roku otrzymują tytuły profesora (S. Pruszyński, J. Pudełko, S. Drzymała), a dwie stopień doktora (M. Czajka i śp. Z. Pater). Poza tym kolega Pruszyński, będąc przez wiele lat dyrektorem IOR, tak owocnie współpracował z Uczelnią, że przyznano mu tytuł doktora *honoris causa*. Jurek Pudełko natomiast dostąpił zaszczytu sprawowania funkcji Prorektora oraz – przez pełne 2. kadencje – JM Rektora. Mnie przypadł zaszczyt bycia przez dwie kadencje prodziekanem naszego Wydziału, a następnie przez 16 lat pełnomocnikiem rektora ds. praktyk zagranicznych. Tę funkcję najbardziej cenię, bo udało się wysłać na różnorodne praktyki do krajów europejskich, USA i Australii około 5500 studentów ze wszystkich wydziałów.

Poza naukowymi liderami wspomnieć trzeba o: Irku Krupce – naszym ostatnim staroście, który doszedł do stanowiska wicewojewody pilskiego, Bożenie Walczak-Nowickiej – dyrektor departamentu w Ministerstwie Rolnictwa, Oli Jan-kowskiej – współtwórczyni czterech nowych odmian owsa i nieżyjącym już Maciejowi Chojnackim – znakomitym koszykarzu Lecha Poznań i reprezentacji Polski.

Wiele można by jeszcze wymieniać osiągnięć naszych przyjaciół, ale zacytuję tu jedną z liderek wśród dziewczyn, Elę Hordziejewicz-Szeligę: „choć byłam naczelnikiem miasta i gminy Gryfice, dyrektorką banku, bizneswomen – to najwyższej cenię dom i rodzinę, którą stworzyłam”. Nie mam wątpliwości, że taka hierarchia wartości osiągnąć jest nam wszystkim bardzo bliska!

Niespodziewana śmierć Stefana odmieniła sytuację – wspomnieniami i zdjęciami z naszej radosnej młodości, w 60-lecie ukończenia studiów chcemy właśnie Jemu podziękować za to, że przez tyle lat mogliśmy te radosne chwile przeżywać na nowo podczas kolejnych zjazdów.

Żal – ogromny żal – że nie doczekał majowego zjazdu. Wszystkim nam było niezwykle przykro z powodu odwołanego spotkania, ale jeszcze większy smutek przeżywamy po odejściu śp. Stefana. Drogi Przyjacielu, odszedłeś do ukochanej Marysi, lecz „Nie cały umarłeś”, bo trwać będziesz w naszych sercach i myślach!

PROF. DR HAB. STANISŁAW DRZYMAŁA

Hieronim Jakubowski

Hieronim Jakubowski urodził się 30 września 1946 r. w Szczecinku. Zainteresowania chemiczne przejawiał już w szkole średniej, gdzie przeprowadzał liczne eksperymenty, niekiedy kończące się małymi eksplozjami. Podczas jednej z nich poważnie zranił kciuk, co często wspominał po latach. Tytuł magistra chemii fizycznej uzyskał 19 czerwca 1969 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Z naszą Uczelnią, wówczas Wyższą Szkołą Rolniczą, związał się, wstępując na studium doktoranckie. Pracował w Katedrze Biochemii, gdzie pod kierunkiem profesora Jerzego Pawelkiewicza zajmował się roślinnymi syntetazami aminoacylo-tRNA. Jego praca zaowocowała złożeniem w 1973 r. rozprawy doktorskiej pt. „Walilo-tRNA syntetaza z nasion lubinu żółtego *Lupinus luteus*: oczyszczanie, właściwości i tworzenie kompleksu z tRNA” i otrzymaniem w 1974 r. stopnia doktora biochemii.

Po doktoracie Hieronim Jakubowski kontynuował zatrudnienie na Akademii Rolniczej do października 1987 r. W tym czasie zdobywał doświadczenie również w laboratoriach za granicą. Roczny staż podoktorski w dziedzinie biochemii odbył w latach 1975–1976 w Szkole Medycznej Uniwersytetu Nowego Meksyku w Albuquerque. Po powrocie kontynuował swoje zainteresowania syntetazami aminoacylo-tRNA, badał też enzymy katalizujące przemiany nietypowych nukleotydów, takich jak Ap4A i Ap3A. W 1980 r. uzyskał stypendium naukowe ufundowane przez EMBO, w ramach którego odbył dwumiesięczny staż w katedrze chemii Imperial College of Science and Technology w Londynie, w Laboratorium Alana Fershta. Pobyt ten zaowocował odkryciem mechanizmu korekcyjnego syntetazy Met-tRNA. Dzięki kolejnemu stypendium, tym razem z FEBS, w 1982 r. odbył kilkumiesięczny staż w katedrze chemii biofizycznej Uniwersytetu Medycznego w Hanowerze, gdzie pracował w laboratorium Günthera Maasa.

Stopień doktora habilitowanego biochemii uzyskał w 1978 r. w Instytucie Biochemii i Biofizyki PAN w Warszawie. Jesienią 1982 r. na zaproszenie profesora Emanuela Goldmana udał się do Stanów Zjednoczonych i rozpoczął pracę w Katedrze Mikrobiologii i Genetyki Molekularnej UMDNJ – Szkoły Medycznej w Newarku, w stanie New Jersey. Na tej uczelni, która od roku 2013 stała się częścią Uniwersytetu Rutgersa, pracował do końca życia.

Podczas pobytu za granicą Profesor utrzymywał kontakty z Polską. Do jego laboratorium w Stanach Zjednoczonych przyjeżdżało na staże wielu rodaków. Podczas takich pobytów Profesor nie tylko dbał o rozwój naukowy stażystów, ale również pokazywał lokalne atrakcje i organizował wycieczki krajoznawcze.

W latach 2002–2016 był zatrudniony na stanowisku profesora w Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu. Z tej placówki wyszedł wniosek o profesurę z chemii, którą Hieronim Jakubowski otrzymał w styczniu 2008 r. Od września tego

samego roku wznowił zatrudnienie na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu jako profesor wizytujący.

Do najważniejszych osiągnięć naukowych Profesora należą: odkrycie mechanizmu korygującego błędy syntetaz aminoacylo-tRNA w biosyntezie białka, sformułowanie hipotezy „Świata Tioestrów” dotyczącej ewolucyjnego pochodzenia aparatu biosyntezy białka i kodu genetycznego, odkrycie nowego cyklu metabolicznego homocysteiny, obejmującego powstanie tiolaktonu homocysteiny i jego hydrolizę przez hydrolazę, a także identyfikacja białek zawierających N-związaną homocysteinę. Profesor zaproponował hipotezę o roli tiolaktonu homocysteiny i N-Hcy-białek w rozwoju chorób naczyniowych i neurodegeneracyjnych.

Profesor Jakubowski jest autorem około 170 prac eksperymentalnych i 20 przeglądowych, trzech patentów, rozdziałów w wielu książkach, książki pt. *Homocysteine in Protein Structure/Function and Human Disease* oraz około 180 doniesień konferencyjnych. Opracował metody m.in. frakcjonowania tRNA, oczyszczania syntetaz aminoacylo-tRNA, identyfikowania aminoacylo-adenylanu, liczne sposoby pomiaru stężenia tiolaktonu homocysteiny, N-Hcy-białek czy oczyszczania przeciwciał specyficznych względem N-Hcy-białek. Kierował 25 grantami. Odkryta przez Profesora korekta *in vivo* syntetaz aminoacylo-tRNA cytowana jest w podręcznikach, np. *Geny B. Lewina* (2004) czy *Biochemia D. Metzlera* (2003). Profesor Jakubowski kształcił też młodą kadrę naukową. Pod jego opieką i przewodnictwem stopień doktora uzyskało wielu doktorantów i doktorantek. Był również opiekunem stażystów podoktorskich.

O wysokiej pozycji w świecie naukowym świadczą zaproszenia do przewodniczenia sesjom naukowym na konferencjach oraz do wygłaszania wykładów. Profesor przewodniczył m.in. sesji podczas II i III międzynarodowej konferencji poświęconej paraoksonazom (Węgry 2006, USA 2008) oraz IV i VI konferencji poświęconej metabolizmowi homocysteiny (Saarbrücken 2005 i 2007). Wykłady wygłaszał m.in. w Niemczech, we Francji, w Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, we Włoszech, w Holandii oraz Stanach Zjednoczonych. Angażował się również w organizowanie konferencji. Przewodniczył XIII międzynarodowej konferencji poświęconej metabolizmowi jednostek jednowęglowych, witamin B i homocysteiny w Poznaniu (2021), mini-konferencjom homocysteinowym w Poznaniu (2019, 2020), sesji poświęconej homocysteinie podczas XVI Międzynarodowego Kongresu Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego w Poznaniu (2004), a także sesji na temat homocysteiny podczas VI międzynarodowego kongresu poświęconego aminokwasom (1999).

Profesor brał udział w pracach komisji oceniających granty, np. Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Narodowego Centrum Nauki, Szwajcarskiego Funduszu Naukowego czy Francuskiej Narodowej Agencji ds. Badań Naukowych. Pełnił funkcję edytora w czasopismach naukowych, np. „Journal of Amino Acids”, „Journal of Alzheimer’s Disease”, „Amino Acids”

i „Scientific Reports”. Recenzował manuskrypty dla wielu czasopism, w tym o najwyższym IF, np. „Science”, „Circulation” i „Nature Communications”.

Za swoją działalność Profesor Jakubowski był wielokrotnie nagradzany. Otrzymał m.in. – wspólnie z profesorem Andrzejem Guranowskim – nagrodę Polskiego Towarzystwa Biochemicznego im. Jakuba Karola Parnasa (1984) za publikację dotyczącą enzymów hydrolizujących Ap₃A i Ap₄A. Za całokształt dorobku Profesor został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi, nadanym przez Prezydenta RP (2021) i Nagrodą Naukową Samorządu Województwa Wielkopolskiego (2022).

Profesora Jakubowskiego poznałam w 2003 r., gdy podczas studiów doktoranckich w Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN udałam się na pięciomiesięczny staż do Jego laboratorium w UMDNJ. Rozpoczęte tam badania kontynuowałam

w Poznaniu, a Profesor został kopromotorem mojej rozprawy doktorskiej. W latach 2007–2009 podczas stażu podoktorskiego w UMDNJ u dr. Włodka Mandeckiego również miałam okazję pracować z Profesorem Jakubowskim. Współpracę kontynuowaliśmy przez kolejne lata na naszej Uczelni.

Prywatnie Hieronim Jakubowski chętnie podróżował, stawał na aktywność fizyczną i zdrowy tryb życia. Lubił prace w ogrodzie i długie wędrówki.

Profesor zmarł 22 lutego 2025 r. w West Orange, w stanie New Jersey, USA. Pozostanie w naszej pamięci jako osoba w pełni oddana pracy badawczej, skarbnica wiedzy, wzór pracowitości i odwagi w podejmowaniu wyzwań naukowych. Spod jego skrzydeł wyszło wielu młodych naukowców, którzy korzystają z umiejętności przekazanych przez mentora.

PROF. UPP DR HAB. JOANNA PERŁA-KAJAN

Lucyna Napierała

W lutym br. zmarła nasza Koleżanka Lucyna Napierała, emerytowana wieloletnia pracowniczka UPP. W Dziale Wydawnictw została zatrudniona w 1987 r. i pracowała na naszej Uczelni 35 lat, do 2021 r. Była zatrudniona na stanowisku obejmującym obsługę administracyjną w Dziale Wydawnictw, zajmując się korespondencją, wysyłką dokumentów oraz książek – egzemplarzy okazowych, obowiązkowych i recenzenckich, przygotowaniem i przekazywaniem do recenzji maszynopisów, umów i rachunków, obliczaniem objętości prac. Prowadziła także magazyn Wydawnictwa. Była tej pracy oddana i bardzo ją lubiła. Na początku, przez ponad 12 lat (1987–1999) zajmowała się (współpracując w tym zakresie z Działem Ewidencji) sprzedażą detaliczną uczelnianych skryptów i podręczników, która odbywała się w siedzibie ówczesnego Działu Wydawnictw – w pokoju 113 w budynku Biblioteki UPP. Później nadzorowała

oraz koordynowała dystrybucję uczelnianych publikacji, zapewniając ciągłość sprzedaży w księgarni. Uczestniczyła w działalności promocyjnej, przygotowując i biorąc udział w targach oraz wystawach książki naukowej.

Została wyróżniona nagrodami Rektora i była premiovana za wzorową pracę. W 2009 r. otrzymała Medal I stopnia za Długoletnią Służbę.

Lucynka, pomimo przejścia na emeryturę, była nam wciąż bliska. To osoba niezwykła – pełna życia, aktywna, pracowita, życzliwa, wrażliwa na krzywdę i ludzkie cierpienie, zawsze gotowa do działania i niesienia pomocy. Kochała kwiaty i zwierzęta. Ciężka choroba przedwcześnie nam ją odebrała.

LUCYNA BOROWCZYK

Stanisław Żyła

Wybitny hodowca róż urodził się 29 maja 1933 r. w Wilczy koło Jarocina, któremu zadedykował jedną ze swoich odmian. Już w dzieciństwie wykazywał zainteresowanie różami rosnącymi w ogrodzie ojca, a także pszczołami z rodzinnej pasieki. Stały się one dwiema pasjami w dalszym życiu. Wykształcenie zdobywane w Technikum Rolniczym w Przygodzicach kontynuował na Wydziale Rolnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. W 1959 r. rozpoczął pracę w Katedrze Roślin Ozdobnych Akademii Rolniczej w Poznaniu, w której przepracował 39 lat.

Inżynier Stanisław Żyła w pracy zawodowej koncentrował się na krzyżowaniu róż. Nowe kreacje różane tworzył z łatwością, także po przejściu na emeryturę w 1998 r. Użył 17 odmian róż, z których wiele otrzymało prestiżowe nagrody (Baden-Baden i Bagatele pod Paryżem) i są cenione także poza granicami naszego kraju. Sławę zapewniła mu m.in. białokremowa róża „Fryderyk Chopin”. Część dochodu z jej sprzedaży w Belgii została przekazana na fundusz walki z białaczką u dzieci. „Św. Tereska z Lisieux” o białych kwiatach z różowym odcieniem przywołuje elegancję wszystkich stworzonych róż. Z kolei intensywny kolor różowy wraz z zapachem odmiany „Veneda” nawiązuje do bogactwa wiedzy i umiejętności pana Stanisława. Róża „Profesor Kownas” o pomarańczowych

kwiatach odzwierciedla radość, którą jej twórca dzielił się ze wszystkimi, dumnie prezentując swoje osiągnięcia. Odmiana „Profesor Oszkinis” o czerwonych kwiatach, wyhodowana jako pierwsza, to prawdziwy skarb inżyniera Żyły, którym dzielił się z innymi, godzinami opowiadając o niezwyklej urodzie tej grupy roślin. Inne odmiany róż autorstwa tego cenionego hodowcy to: „Venrosa”, „Junior”, „Disco”, „Prof. Kownas”, „Jarocin”, „Venus”, „Merkury 2000”, „Biskup Jordan” syn. „Rousefrënn”, „Frutivena”, „Anna Vena”, „Hanka” oraz „Vistula”.

Stanisław Żyła ma w swoim dorobku współautorstwo książki *Róże. 110 odmian* oraz uczestnictwo w badaniach naukowych związanych z różami. Dzięki jego staraniom i opiece Katedra Roślin Ozdobnych może poszczycić się w swojej historii znaczną kolekcją róż, liczącą 700 odmian. Przez wiele lat aktywnie działał w Polskim Towarzystwie Miłośników Róż.

Inżynier Stanisław Żyła zmarł 24 kwietnia 2025 r. Pozostanie w naszej pamięci jako człowiek chętnie dzielący się swoim zamiłowaniem do roślin, a szczególnie róż, oraz potrafiący ukażać piękno tego świata.

PROF. UPP DR HAB.
AGNIESZKA KRZYMIŃSKA-BRÓDKA

Stefan Poliszko

Stefan Poliszko urodził się 29 czerwca 1945 r. w Nynowiczach. W 1967 r. ukończył studia magisterskie z zakresu fizyki na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Następnie podjął pracę w Katedrze Fizyki ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Przez 48 lat, aż do 30 września 2015 r., pozostał w tej jednostce, zdobywając stopnie i tytuł naukowy, promując doktorantów, wykładając fizykę, organizując prace dydaktyczne w laboratoriach oraz wyznaczając kierunki badań naukowych. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1974 r., habilitację w 1986, a w 1994 tytuł profesora nauk rolniczych. Reprezentował różne specjalności, jak: fizyka doświadczalna, fizyka drewna, fizyka polimerów spożywczych, fizykochemia biopolimerów.

W latach 1977–1981 jako pełnomocnik rektora kierował Gorzowskim Punktem Konsultacyjnym Akademii Rolniczej. W latach 1984–2006 pełnił funkcję kierownika Katedry Fizyki. W tym czasie odnotowano bardzo prężny rozwój naukowy Katedry, oparty na badaniach prowadzonych we współpracy z innymi laboratoriami fizyki poznańskiego środowiska akademickiego oraz badaniach własnych. Te realizowano początkowo na stanowiskach badawczych tworzonych głównie metodą „hand made”. W ten sposób, przy ogromnym wsparciu merytorycznym i organizacyjnym kierownika Katedry, poza istniejącymi już laboratoriami fotomorfogenezy oraz chemiluminescencji, powstawały laboratoria NMR, DETA, DMTA oraz Analiz Sorpcyjnych. Obecnie są wyposażone w wysokiej klasy, w pełni automatyczną aparaturę, np. spektrometry Magnetycznego Rezonansu Jądrowego (15 i 30 MHz), Dynamiczno-Mechaniczny Analizator Reologiczny oraz Analizator Dyfuzji i Aktywności Wody. Rozbudowa wymienionych laboratoriów była konsekwencją rozwoju badań w zakresie fizyki biopolimerów,

a zwłaszcza fizyki zjawisk relaksacyjnych w złożonych układach biopolimerowych.

Profesor Poliszko wypromował czterech doktorantów. Wszyscy oni pracowali w Katedrze Fizyki, kontynuując współpracę z Profesorem i rozwijając badania nad fizycznymi właściwościami żywności oraz jej składników. O rozpoznawalności prof. Poliszki w środowisku naukowym świadczy wielokrotne powierzanie mu recenzowania dysertacji doktorskich czy dorobku przy ubieganiu się o stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł profesora.

Brał udział w dużych projektach kooperacyjnych o zasięgu ogólnokrajowym (CPBP 0509) oraz międzynarodowym (COST-508). Wyniki Jego badań upowszechniono w ponad stu publikacjach naukowych i wystąpieniach na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Był współautorem książki i skryptu akademickiego.

W 1977 r. Profesor był laureatem nagrody I stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za wybitne osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych. W 1988 r. odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Był też wielokrotnie wyróżniany nagrodami JM Rektora za wybitne osiągnięcia naukowe.

Profesor był naukowcem, który inspirował podopiecznych podczas spotkań i dyskusji. Wiele z nich było nieformalnymi, acz owocnymi spotkaniami. Zapamiętamy Profesora jako przełożonego, który interesował się losami pracowników, pomagał, gdy była taka potrzeba i cieszył się z ich sukcesów w życiu prywatnym.

Zmarł 15 maja 2025 r. Cześć Jego pamięci.

PROF. DR HAB. HANNA MARIA BARANOWSKA

Waldemar Moliński

Waldemar Moliński urodził się 12 maja 1951 r. we Wschowie. W 1970 r. podjął studia w dziedzinie mechanicznej technologii drewna na ówczesnym Wydziale Technologii Drewna Akademii Rolniczej w Poznaniu. Bezpośrednio po ich ukończeniu w 1975 r. został zatrudniony na stanowisku asystenta stażysty w Zakładzie Nauki o Drewnie. W 1976 r. odbywał służbę wojskową w ramach SOR we Wrocławiu, po czym od 1977 r. został zatrudniony na stanowisku asystenta. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1985 r. na podstawie dysertacji pt. „Odkształcenia drewna rozciąganego w poprzek włókien przy jednoczesnych zmianach wilgotności w zakresie higroskopijnym”, zrealizowanej pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Jana Raczkowskiego. Na stanowisku adiunkta pracował w latach 1985–2000, uzyskując w 1998 r. stopień doktora habilitowanego nauk leśnych w dziedzinie drzewnictwa. Od 2000 r. został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Tytuł naukowy profesora nauk leśnych otrzymał 22 stycznia 2003 r. W latach 2000–2017 pełnił funkcję Kierownika Katedry Nauki o Drewnie.

Dorobek Profesora obejmuje ponad 200 oryginalnych prac naukowych. Głównie kierunki jego zainteresowań badawczych koncentrowały się wokół zagadnień związanych z tzw. techniczną nauką o drewnie, w szczególności z reologią drewna, mechaniką zniszczenia oraz wykorzystania metody ultradźwiękowej do oceny jakości drewna. Drugi nurt zainteresowań naukowych Profesora związany był z poznaniem zmienności struktury i właściwości drewna szybko rosnących gatunków drzew. Dużo uwagi poświęcał również badaniom zależności między ultrastrukturą ścian komórkowych a jakością drewna gatunków iglastych. Głównym celem tych badań było opracowanie ultrastrukturalnych kryteriów kwalifikowania drewna specjalnego przeznaczenia, przede wszystkim rezonansowego.

Kompetencje Profesora Molińskiego zostały docenione przez polskie i międzynarodowe gremia naukowe. W 2002 r. został wybrany do Komitetu Technologii Drewna PAN. Pełnił też funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Nauk Leśnych i Drzewnych przy Oddziale PAN w Poznaniu. W latach 2002–2013 był redaktorem naczelnym czasopisma Komitetu Technologii Drewna PAN „Folia Forestalia Polonica” Seria B – Drzewnictwo. W 2003 r. został wybrany na członka International Academy of Wood Science i Regional Coordinating Council of Wood Science w St. Petersburgu. Od 2010 r. był członkiem rady naukowej czasopisma Instytutu Technologii Drewna w Poznaniu – „Drewno”. Ponadto od 2012 r. był członkiem rady

programowej studiów doktoranckich *Struktura i właściwości drewna*, a od 2013 także rady programowej anglojęzycznych interdyscyplinarnych studiów doktoranckich *Agricultural and Forestry Interdisciplinary Doctoral Studies* na Uniwersytecie Technicznym w Zvoleniu (Słowacja). W latach 2013–2016 był członkiem Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

Profesor Moliński prowadził wykłady i ćwiczenia na kilku kierunkach studiów: technologia drewna, projektowanie mebli, inżynieria biotworzyw. Kierował przedmiotami, których treści obejmowały swoim zakresem fizyczne i mechaniczne właściwości drewna, szczególnie w aspekcie reologii oraz mechanizmów zniszczenia. Prowadził także seminaria dyplomowe – inżynierskie, magisterskie oraz doktoranckie. Był wymagającym, ale lubianym dydaktykiem. Zawsze miał życzliwe słowo dla młodych adeptów nauki. Wypromował pięciu doktorów oraz liczne grono magistrów i inżynierów technologii drewna. Profesor wykonał też liczne recenzje prac dyplomowych, doktorskich, rozpraw habilitacyjnych oraz dotyczące wniosków o tytuł naukowy profesora, w tym również zagraniczne. W latach 1999–2021 pełnił funkcję kierownika studiów doktoranckich.

W 2005 r. za całokształt dokonań Profesor otrzymał Złoty Krzyż Zasługi. W 2016 został odznaczony medalem Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. W tym samym roku przeszedł na emeryturę, pozostał jednak aktywny zawodowo do 2021 r.

Profesor był silnie związany z domem rodzinnym w Nowej Wsi koło Wschowy, gdzie przez niemal całe życie angażował się w prace w gospodarstwie rolnym. Łączył intensywną pracę zawodową z życiem rodzinnym – miał żonę, córkę i dwoje wnuków. Zmarł 10 czerwca 2025 r. w Poznaniu, a jego grób znajduje się na cmentarzu komunalnym w Górze koło Leszna.

Profesora Molińskiego wyróżniała skromność oraz serdeczność w kontaktach z ludźmi. Miał wyśmienite poczucie humoru. Będzie nam brakowało zwrotu „milusiński”, którego zwykł używać – szczególnie wobec studentów. Czynił to w sposób niezwykle przyjazny, łamiąc bariery i skrącając dystans. Miał ogromną wiedzę i wspaniały dar bezinteresownego dzielenia się nią z innymi, inspirując swoją pasją do nauki o drewnie. Dla wielu osób był nie tylko mistrzem i autorytetem, ale również przyjacielem.

PROF. UPP DR HAB. INŻ. EDWARD ROSZYK
DR INŻ. MARTA GÓRSKA

Michał Sznajder

Michał Jacenty Sznajder urodził się 27 czerwca 1945 r. w Łużnej, powiat Gorlice. W latach 1963–1968 odbył studia na Wydziale Hodowli Zwierząt Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Bezpośrednio po ich ukończeniu podjął pracę naukowo-badawczą i dydaktyczną w Wyższej Szkole Rolniczej (następnie Akademii Rolniczej, obecnie Uniwersytecie Przyrodniczym) w Poznaniu, którą kontynuował bez przerwy do chwili odejścia na emeryturę w 2017 r. W 1973 r. Rada Wydziału Rolniczego nadała mu stopień doktora nauk rolniczych, natomiast stopień naukowy doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dziedzinie i dyscyplinie ekonomia uzyskał w 1988 r. na Wydziale Ekonomiczno-Rolniczym SGGW-AR w Warszawie. Tytuł profesora nauk ekonomicznych otrzymał w 1999 r.

Przez cały okres 49 lat pracy zawodowej na Uniwersytecie związany był z jednostkami prowadzącymi badania i dydaktykę w zakresie szeroko rozumianej ekonomii rolnej, tj. z Katedrą Ekonomiki i Organizacji Produkcji Zwierzęcej oraz Katedrą Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa (w latach 1994–2000 był jej kierownikiem), przekształconą następnie w Katedrę Ekonomiki Gospodarki Żywnościowej. Kierował tą katedrą do kolejnych przekształceń w 2006 r. wynikających z powstania Wydziału Ekonomiczno-Społecznego (dzisiaj Wydziału Ekonomicznego). Profesor Sznajder był inicjatorem utworzenia i głównym organizatorem tego wydziału, a w latach 2008–2012 dziekanem, walnie przyczyniając się do jego rozwoju.

Profesor Sznajder aktywnie działał na rzecz rozwoju nauki również poza macierzystym Uniwersytetem. Był m.in. członkiem założycielem Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu (SERiA). Należał do grona kilku osób, które odegrały kluczową rolę w powołaniu Stowarzyszenia. Został jego pierwszym sekretarzem generalnym i funkcję tę pełnił przez 14 lat. Przez wiele lat był członkiem Komitetu Ekonomiki Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk, a w latach 2000–2003 wiceprzewodniczącym tego Komitetu.

Drogę naukową Pana Profesora Michała Sznajdera można podzielić na kilka etapów, w których zauważalne jest sukcesywne rozszerzanie zainteresowań. Początkowe zainteresowania naukowe związane były z wykorzystaniem metod matematycznych – takich jak programowanie liniowe i sieciowe – w zarządzaniu produkcją zwierzęcą, umożliwiających sformalizowane podejmowanie decyzji ekonomicznych w tym obszarze. W tym okresie ukształtował się inny ważny obszar zainteresowań badawczych Profesora, czyli ekonomika i ekonomia produkcji mleczarskiej, które były obecne w całym późniejszym życiu zawodowym. Wraz z pojawieniem się możliwości współpracy z uniwersytetami zagranicznymi Profesor Sznajder zajął się problemami mleczarstwa światowego, nawiązując współpracę ze Światową Federacją Mleczarską. Wyrazem szerszego spojrzenia na gospodarkę żywnościową były liczne prace poświęcone funkcjonowaniu rolno-spożywczych rynków

branżowych. Współpraca z Minnesota University zaowocowała polskim wydaniem książki pod tytułem *Zmieniający się konsument żywności*, której Profesor był współautorem. To pierwsza w Polsce książka akademicka, która poruszała problematykę zachowań konsumentów żywności. Umiejętność wyjazdów Profesora dały początek kolejnemu etapowi pracy naukowej, poświęconemu problemom światowego sektora żywnościowego oraz turystyce wiejskiej i agroturystyce. W tym czasie powstała książka, którą traktował jako jedną z ważniejszych w swojej pracy naukowo-badawczej – *Ekonomia mleczarstwa*. Ważnym elementem pracy naukowej Profesora były zagadnienia związane z turystyką wiejską i agroturystyką, co wiązało się z jedną z Jego pasji – podróżami. Profesor dał się też poznać jako twórca filmów popularyzujących naukę, których łącznie powstało niemal 40.

Dorobek Profesora Sznajdera obejmuje ponad 200 publikacji zwartych i artykułów naukowych. Aktywność konferencyjna zaowocowała prezentacją około 100 referatów na konferencjach międzynarodowych i krajowych. Profesor kierował bądź brał udział w około 50 projektach badawczych. Był też autorem i współautorem licznych ekspertyz przygotowywanych na zlecenie jednostek rządowych oraz organizacji międzynarodowych.

Profesor Sznajder był wybitnym nauczycielem akademickim i wychowawcą, współtwórcą kształcenia ekonomicznego na naszym Uniwersytecie. Z Jego inicjatywy, pod Jego kierownictwem i przy Jego współudziale rozpoczęto kształcenie na kierunkach studiów Ekonomia oraz Finanse i Rachunkowość. Jest ono z powodzeniem kontynuowane do dzisiaj.

Profesora cechowała również duża wrażliwość społeczna i troska o dobro wspólne. Stąd też Jego wieloletnia działalność opozycyjna przed rokiem 1989 na rzecz wolnej i demokratycznej Polski. Jak sam napisał w jednej ze swoich not biograficznych: „stwierdziwszy w 1991 r., że osiągnięte zostały podstawowe wolności, zdecydowałem się na zaprzestanie działalności politycznej i powróciłem całkowicie do działalności naukowej i organizacyjnej”.

Profesor był człowiekiem wielu talentów i dużej pracowitości, życzliwym i zawsze gotowym udzielić wsparcia. Był bardzo dobrym organizatorem, sumienności i rzetelności wymagał od siebie i oczekiwał od współpracowników. Nie odkładał pracy na później i tego samego oczekiwał od innych.

Po przejściu na emeryturę nadal pozostawał aktywny. Realizował swoje pasje naukowe i te związane z poznawaniem świata. Ostatnio pracował nad kolejną książką, która miała dotyczyć roli zwierząt w życiu człowieka.

Żegnamy Profesora Sznajdera z wielką wdzięcznością za to wszystko, czego dokonał dla Wydziału Ekonomicznego i całej społeczności Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

DR MICHAŁ GAZDECKI

Czesław Kowalczyk

Czesław Kowalczyk, który odszedł 30 czerwca 2025 r. w wieku 93 lat, całe swoje życie zawodowe związał z naszą Uczelnią. Został zatrudniony 1 maja 1954 r. i pracował nieprzerwanie aż do przejścia na emeryturę 30 września 1995 r. Był jednym z pierwszych pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu, współtworząc jego strukturę i rozwój, a także pełniąc funkcję kierownika Katedry Ekonomiki i Organizacji Przemysłu Spożywczego. Ceniony jako wykładowca i wychowawca wielu pokoleń studentów, pozostał wierny Alma Mater także po zakończeniu aktywności zawodowej. Za swoją działalność został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi (1975) oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1985).

Urodził się 31 stycznia 1932 r. w Woli Soleczej, w rodzinie chłopskiej. Jego dzieciństwo naznaczyła wojna – ucieczki przed okupantem, tułaczka po lasach, głód i choroby, które zabrały mu matkę. Wychowywany przez samotnego ojca od najmłodszych lat uczył się samodzielności. Jak sam przyznawał, czytać nauczył się dopiero w liceum, pochłaniając *Trylogię* Henryka Sienkiewicza. Od tamtej pory pasja do książek i wiedzy towarzyszyła mu już zawsze. Dzięki uporowi i determinacji ukończył szkołę średnią, a następnie z wyróżnieniem studia ekonomiczno-prawnicze w Warszawie. Realizował swoje pasje sportowe, szczególnie do lekkoatletyki. Z entuzjazmem wspominał po latach poranne treningi biegowe odbywane boso wśród pól, nawet w czasie wakacyjnej pomocy ojcu przy żniwach. Lubił także pływać, jeździć na rowerze i na nartach. Trudne doświadczenia młodości – samotne powroty do domu w zimowych warunkach, przedzieranie się przez zaspy i odwołane pociągi – hartowały jego charakter i uczyły wytrwałości.

Po ukończeniu studiów pracował w różnych częściach Polski, zgodnie z ówczesnymi nakazami pracy. Ostatecznie związał swoje życie z Poznaniem i Akademią Rolniczą, gdzie rozwijał karierę naukową. Z sentymentem wspominał młodzieńcze lata spędzone w „baraczkach” na Gołęczynie – drewnianym budynku, w którym wraz z innymi młodymi pracownikami naukowymi i ich rodzinami współdzielili codzienne troski i radości. To tam rodziły się dzieci i przyjaźnie, które przetrwały dekady.

Większość życia spędził w sąsiedztwie Uczelni – od baraczk na Gołęczynie, przez osiedle Nad Potokiem, po osiedle Słowiańskie i blok przy ul. Michałowskiej. Były to czasy, gdy wielu pracowników nauki mieszkało w pobliżu Alma Mater, tworząc środowisko ściśle ze sobą związane także poza murami Uczelni. Wśród sąsiadów i kolegów dra Kowalczyka znalazł się

m.in. prof. Mieczysław Jankiewicz, z którym łączyła go pasja do muzyki klasycznej i regularne spotkania na wspólne „słuchanie muzyki”. Na Ratajach, dokąd przeprowadził się po śmierci żony w 2000 r., można go było spotkać na spacerach w towarzystwie młodszych kolegów z Wydziału, którzy dziś sami są już emerytowanymi profesorami. Tamte rozmowy i spotkania były dla dra Kowalczyka źródłem radości oraz pocucia więzi ze środowiskiem, któremu oddał całe swoje życie.

Był człowiekiem rodzinnym. Wraz z żoną Barbarą doczekali się syna Jacka i córki Olgi, a także czworga wnucząt i dwóch prawnuczek. Córka, dr Olga Stefko, kontynuuje związki z naszą Uczelnią, pracując na Wydziale Ekonomicznym w Katedrze Prawa i Organizacji Przedsiębiorstw w Agrobiznesie. W mowie pożegnalnej wspominała Ojca jako osobę niezwykle ciepłą, pogodną i zawsze gotową do pomocy, która potrafiła łączyć obowiązki zawodowe z życiem rodzinnym.

Poza nauką i dydaktyką miał wiele pasji. Kochał muzykę klasyczną, szczególnie utwory w aranżacjach na trąbkę. Z wielkim zaangażowaniem wraz z żoną uprawiał ogródek działkowy przy ul. Lutyckiej, a także gospodarstwo w Rybitwach w powiecie gnieźnieńskim, gdzie prowadzili plantację roślin cebulowych i sad jabłoniowy, istniejący do dziś. Na emeryturze znajdował czas dla rodziny – aktywnie wspierał dzieci i wnuki, organizując codzienne obowiązki, służył radą i pomocą, zawsze obecny i oddany.

Doktor Kowalczyk zapisał się w naszej pamięci jako człowiek otwarty, bardzo życzliwy, pogodny i pełen dystansu do świata. Miał poczucie humoru – z wyrozumiałością odnosił się do studentów, którzy nie pojawili się na porannych zajęciach, mawiając: „Osoby dobrze urodzone o ósmej rano dopiero wracają z balu...”. Takie drobne gesty, poczucie humoru i otwartość sprawiały, że był lubiany i ceniony zarówno jako wykładowca, jak i kolega.

Odszedł spokojnie, we śnie – tak, jak zawsze pragnął. Zapamiętamy go jako oddanego pracownika naszej Uczelni, wychowawcę wielu pokoleń studentów, wiernego przyjaciela i kochającego członka rodziny. Ceremonia pożegnania odbyła się 7 lipca 2025 r. na Cmentarzu Miłostowo w Poznaniu.

Cześć Jego pamięci!

PROF. UPP DR HAB.

DOROTA PIASECKA-KWIATKOWSKA

Wanda Staniewska-Zątek

Urodzona w 1937 r. w Poznaniu, absolwentka Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Pracę na ówczesnej Akademii Rolniczej w Poznaniu rozpoczęła w 1960 r. na stanowisku asystenta, a później – po uzyskaniu stopnia naukowego doktora w 1970 r. – adiunkta w Katedrze Botaniki.

Od 1975 r. kontynuowała pracę jako nauczyciel akademicki poznańskiej Akademii Wychowania Fizycznego, co wiązało się z jej zaangażowaniem w organizację, a potem w kształcenie studentów na pierwszym w Polsce Wydziale Turystyki i Rekreacji. Przepracowała tam 25 lat. Ponownie na Akademii Rolniczej zatrudniona była w latach 1998–2003 w Katedrze Terenów Zieleni, na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Kierunki zainteresowań naukowych, prowadzone badania i publikowane prace Pani Profesor związane były z jednostką naukową, w której aktualnie była zatrudniona, a także z jej pracą dydaktyczną. W Katedrze Botaniki jej badania naukowe dotyczyły florystycznego i fitosocjologicznego zróżnicowania zbiorowisk roślinnych terenów dolinnych Wielkopolski. Temu tematowi poświęciła pracę doktorską, obronioną w 1970 r. w Instytucie Biologii Stosowanej Akademii Rolniczej w Poznaniu. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk leśnych ze specjalnością ochrona środowiska uzyskała w 1989 r. uchwałą Rady Wydziału Leśnego poznańskiej Akademii Rolniczej, na podstawie ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy pt. „Przyrodnicze uwarunkowania wielkoprzestrzennego systemu obszarów chronionych w województwie pilskim”. Badania i prace naukowe w okresie zatrudnienia na Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu dotyczyły problemów ochrony krajobrazu, a głównie przyrody,

z akcentem na zagrożenia wynikające z intensywnego ruchu turystycznego na obszarach z dominacją walorów przyrody.

W stosunkowo krótkim okresie pracy w Katedrze Terenów Zieleni AR zajmowała się analizą roślinności ogrodów wiejskich oraz zieleni towarzyszącej placom gier i zabaw dla dzieci. Pani Profesor była autorką 120 artykułów naukowych i popularnonaukowych oraz dwóch książek; była też redaktorem naukowym pięciu monografii. Praca dydaktyczna była zawsze jej pasją i – jak sama wskazywała – szczególną misją, dlatego poświęcała jej wiele czasu i wysiłku. Prowadziła następujące przedmioty: botanika ogólna (ćwiczenia), ekologia z ochroną środowiska (ćwiczenia i wykłady), agroturystyka (wykłady), ochrona i kształtowanie krajobrazu (wykłady i ćwiczenia). Była promotorem ponad 200 prac magisterskich i jednej rozprawy doktorskiej.

Zaangażowanie w kształcenie zjednywało Jej sympatię i autorytet wśród studentów oraz uznanie Władz Uczelni, odzwierciedlane przyznawanymi nagrodami i odznaczeniami państwowymi, m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Była członkiem Rady Redakcyjnej „Roczników Naukowych UPP” serii „Botanika”, często recenzowała ukazujące się tam artykuły. Ponadto była członkiem: Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Polskiego Stowarzyszenia Naukowego Animacji Rekreacji i Turystyki oraz dwóch stowarzyszeń międzynarodowych: International Association for Vegetation Science i The European Ecological Federation.

Zmarła 2 lipca 2025 r.

Cześć Jej pamięci!

PROF. UPP DR HAB. PIOTR URBAŃSKI

Bartosz Radomski

W dniu 17 sierpnia 2025 r. zginął tragicznie pracownik naszego Uniwersytetu, dr inż. Bartosz Radomski. Wiadomość o Jego śmierci była wstrząsem dla wielu członków społeczności akademickiej, w szczególności dla macierzystej jednostki – Katedry Budownictwa i Geoinżynierii.

Bartosz Radomski ukończył studia wyższe na kierunkach inżynieria środowiska oraz elektroenergetyka. W 2021 r. na Politechnice Poznańskiej obronił z wyróżnieniem dysertację doktorską pt. *Metodyka projektowania budynków mieszkalnych o dodatnim bilansie energetycznym*. Od 1 marca 2022 r. był zatrudniony w Katedrze Budownictwa i Geoinżynierii, w Pracowni Budownictwa, Konstrukcji Inżynierskich i Architektury.

Był ekspertem w dziedzinie budownictwa pasywnego, efektywności energetycznej i innowacyjnych technologii przemysłowych. Był również audytorem energetycznym oraz certyfikowanym Europejskim Projektantem Budownictwa Pasywnego. Aktywnie działał w środowisku zawodowym jako członek Wielkopolskiej Izby Inżynierów Budownictwa, włączając się w inicjatywy samorządu i promując wysokie standardy pracy inżyniera.

Jako nauczyciel akademicki cieszył się wielkim szacunkiem studentów. Był promotorem licznych prac dyplomowych – zawsze dostępny i życzliwy. Mimo znacznego obciążenia obowiązkami nigdy nie odmawiał pomocy podczas realizacji projektów i badań. Zapisał się w naszej pamięci jako znakovity specjalista i człowiek o wyjątkowej kulturze osobistej, empatii i wewnętrznym spokoju. W pracy był kompetentny, sumienny i gotów do współpracy. Prywatnie – pełen pasji, z głową pełną planów i sercem oddanym górom. To właśnie tam, wśród ukochanych szczytów, Jego życie zostało tragicznie przerwane. Odszedł, realizując swoją największą pasję – zdobywając szczyty w ramach ambitnego celu, jakim była Korona Europy. To ogromna strata dla nas, Jego współpracowników, dla Uczelni i studentów, a przede wszystkim dla Jego Bliskich.

PROF. UPP DR HAB. ANNA SZYMCAK-GRACZYK
PROF. UPP DR HAB. IRENEUSZ LAKS

Grzegorz Leśnierowski

Grzegorz Leśnierowski urodził się 21 maja 1955 r. w Nowolipsku. W 1980 r. ukończył studia magisterskie na kierunku chemia, na Wydziale Inżynierii Materiałowej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W latach 1982–1989 pracował na stanowisku asystenta i starszego asystenta w Instytucie Kształtowania Środowiska w Warszawie, oddział w Poznaniu. W 1985 r. rozpoczął pracę na Akademii Rolniczej w Poznaniu. Z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu Profesor związany był przez wiele lat. Pracował kolejno jako starszy asystent i adiunkt w Katedrze Technologii Produktów Drobiarskich. Doświadczenie naukowe zdobywał również za granicą – w latach 1992–1993 odbył staż naukowo-badawczy jako research associate w North Dakota State University oraz na University of Arkansas w USA. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskał w 1998 r. na Wydziale Technologii Żywności Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu, na podstawie rozprawy pt. „Otrzymywanie lizozymu z białka jaja kurzego metodami krystalizacji, ultrafiltracji oraz z użyciem wymienniczy jonowej”, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Jacka Kijowskiego. W 2008 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. Podstawę nadania stopnia stanowiła praca pt. „Fizykochemiczne metody modyfikacji i pomiaru aktywności lizozymu”.

Od 2002 r. był zatrudniony na stanowisku adiunkta, a następnie adiunkta ze stopniem doktora habilitowanego i profesora uczelni w Katedrze Zarządzania Jakością Żywności. Od 2009 r. pełnił funkcję kierownika Zakładu Zapewnienia Jakości i Bezpieczeństwa Żywności w Katedrze Zarządzania Jakością i Bezpieczeństwem Żywności. W 2023 r. Grzegorz Leśnierowski uzyskał tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia.

Głównym obszarem zainteresowań badawczych Profesora była problematyka związana z białkami jaja, ich strukturą, właściwościami funkcjonalnymi, metodami pozyskiwania oraz możliwościami zastosowania. Szczególne miejsce w jego pracy naukowej zajmował lizozym – bioaktywny składnik jaj ptaków. Wśród najważniejszych osiągnięć Profesora należy wymienić nowatorskie metody izolacji lizozymu z białka jaja, a także jego modyfikacji, polegających na przekształceniu formy natywnej w bardziej funkcjonalną postać – o zmienionej strukturze, ulepszonych właściwościach i nowym potencjale aplikacyjnym. Istotnym elementem jego dorobku było również opracowanie oryginalnych procedur analitycznych, umożliwiających kompleksową ocenę zmodyfikowanego enzymu. Prace te, oprócz wysokiej wartości poznawczej, mają także unikalny potencjał aplikacyjny i stanowią podstawę do wdrożenia przemysłowych technologii produkcji udoskonalonego lizozymu. Wymienione rozwiązania znalazły praktyczne zastosowanie w wielu badaniach naukowych, co potwierdzają liczne cytowania w artykułach publikowanych w prestiżowych czasopismach.

W swoim bogatym dorobku naukowym Profesor podejmował także inne ważne tematy badawcze, w tym m.in.:

- badania nad zanieczyszczeniem wód, ścieków i osadów – prowadzone w początkowym okresie jego pracy naukowej,
- udział w projektach dotyczących opracowania wysokobiałkowych preparatów z mięsa drobiu odkostnionego mechanicznie,
- badania nad pozyskiwaniem zmodyfikowanych białek soi,
- opracowywanie alternatywnych metod pasteryzacji treści jaj – zastępujących tradycyjne metody termiczne,
- badania nad wpływem stosowania rzepaku w żywieniu niosek na właściwości funkcjonalne jaj,
- prace dotyczące aspektów hodowlanych, w szczególności wylęgowości ras i gatunków ptaków zależnie od aktywności bioaktywnych składników jaj.

Profesor pozostawił po sobie bogaty, znaczący i wszechstronny dorobek naukowy, który stanowi wyjątkowe świadectwo jego pasji, zaangażowania oraz konsekwencji w pracy badawczej. Obejmuje on ponad 200 opublikowanych prac, w tym wiele w renomowanych czasopismach z listy filadelfijskiej. Składają się na niego zarówno oryginalne prace twórcze, artykuły przeglądowe, monografie, opracowania książkowe, jak i sprawozdania oraz ekspertyzy. Profesor był również aktywnym uczestnikiem i wykonawcą wielu projektów badawczych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Wśród nich szczególnie miejsce zajmuje program COST 923, realizowany w latach 2002–2006, poświęcony badaniom nad właściwościami suszonych przetworów z jaj. W ramach tego projektu Profesor pełnił funkcję członka Międzynarodowego Komitetu Zarządzającego i koordynatora części badań prowadzonych przez stronę polską. Podczas stażu naukowego na uniwersytetach w Stanach Zjednoczonych brał udział w projekcie dotyczącym modyfikacji chemicznych i enzymatycznych białek soi. Do najważniejszych projektów ściśle związanych z zainteresowaniami badawczymi Profesora należały jednak prace dotyczące badań fizykochemicznych i funkcjonalnych właściwości jaj, bioaktywnych składników jaj oraz modyfikacji lizozymu.

Profesor był także aktywnie zaangażowany w działalność dydaktyczną. Od początku swojej pracy na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu prowadził wykłady i ćwiczenia na wszystkich kierunkach studiów oferowanych przez Wydział, w tym również na studiach anglojęzycznych. Zakres jego działalności dydaktycznej obejmował przedmioty związane z surowcami żywnościowymi i towaroznawstwem, technologią żywności, przetwórstwem mięsa drobiowego i jaj, a także z bezpieczeństwem i jakością żywności. Profesor opracował nowoczesne programy nauczania kilku przedmiotów oraz był

współautorem rozdziałów w podręcznikach i skryptach akademickich. Uczestniczył w tworzeniu nowych kierunków studiów, takich jak towaroznawstwo czy jakość i bezpieczeństwo żywności. Wielokrotnie organizował i prowadził zajęcia terenowe ze studentami. Pod jego opieką powstało ponad 70 prac dyplomowych magisterskich, inżynierskich i licencjackich. W ramach kształcenia młodej kadry naukowej Profesor był promotorem dwóch wyróżnionych prac doktorskich. Pełnił funkcję recenzenta w licznych przewodach doktorskich i postępowaniach habilitacyjnych.

Aktywnie współpracował też z sektorem gospodarczym. Jego działalność zawodowa zawsze wyróżniała się umiejętnym łąčeniem badań naukowych z wdrożeniami i innowacjami na rzecz przemysłu spożywczego. Był współautorem patentów oraz technologii wdrożonych w praktyce, m.in. w zakresie produkcji preparatów lizozymu oraz opracowania aseptycznych produktów białkowych w ramach realizowanych projektów badawczych. Współpracował z wieloma instytucjami publicznymi i przedsiębiorstwami, dla których opracował liczne ekspertyzy i specjalistyczne opracowania.

Profesor angażował się również w życie organizacyjne Katedry Wydziału i Uczelni. Pełnił funkcje członka Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Studiów, Wydziałowej

Komisji ds. Kadr Naukowych oraz Zespołu ds. Jakości Kształcenia na kierunku: towaroznawstwo i rady programowej kierunku: jakość i bezpieczeństwo żywności. Był także członkiem Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej do spraw Studentów.

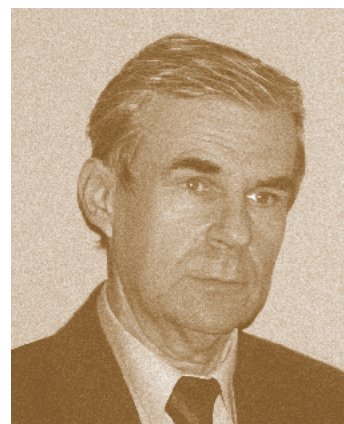
Dla naszego zespołu i społeczności wydziału Profesor Leśniewski był nie tylko wybitnym naukowcem, którego bogaty dorobek naukowy pozostanie trwałym śladem Jego pracy, lecz przede wszystkim człowiekiem pełnym empatii, ciepła, dystansu do siebie oraz głębokiego szacunku wobec innych. Grzegorz odznaczał się niezwykłą lojalnością i skromnością. Z wyjątkową życzliwością dzielił się doświadczeniem i wiedzą ze studentami, doktorantami oraz współpracownikami. Rola nauczyciela akademickiego miała dla niego szczególne znaczenie, także ze względu na zakorzenione tradycje rodzinne, o czym sam nieraz wspominał. Dla wielu z nas był nie tylko mentorem, ale również przyjacielem.

Pozostanie z nami, na co dzień obecny w naszych wspomnieniach.

PROF. UPP DR HAB.

RENATA CEGIELSKA-RADZIEJEWSKA

Waldemar Szymański

Waldemar Szymański, urodzony 15 czerwca 1952 r. w Poznaniu, zmarł 11 października 2023 r. Szkołę średnią – Technikum Mechaniczne Nr 1 im. Janka Krasickiego w Poznaniu – ukończył w 1972 r. i uzyskał stopień technika mechanika o specjalności budowa maszyn. Studia wyższe odbył w latach 1972–1977 na Wydziale Technologii Drewna Akademii Rolniczej w Poznaniu. Pracę magisterską z zakresu narzędzi do maszynowej obróbki drewna wykonał w Instytucie Podstaw Techniki. To właśnie w tej jednostce po skończeniu studiów podjął pracę w Instytucie Podstaw Techniki – początkowo jako starszy asystent, później na stanowisku głównego specjalisty. Po uzyskaniu stopnia doktora nauk leśnych z drzewnictwa w 2004 r. objął stanowisko adiunkta. W okresie zatrudnienia jako pracownik naukowo-techniczny był mocno zaangażowany w działalność Katedry Obrabiarek i Urządzeń Produkcyjnych, później Katedry Obrabiarek i Podstaw Konstrukcji Maszyn. Zorganizował m.in. Laboratorium Badania Obrabiarek i Narzędzi oraz salę ćwiczeń z przedmiotu: obrabiarki. W razie potrzeby uczestniczył w zajęciach dydaktycznych, a niekiedy samodzielnie je prowadził. Za dużą aktywność w pracy na Uczelni był regularnie nagradzany przez JM Rektora. W ostatnich latach był w Katedrze kierownikiem Zakładu Obróbki i Obrabiarek do Drewna. Od 2004 r. był członkiem Rektorskiej Komisji Likwidacyjnej ds. Aparatury.

Doktor Szymański był wybitnym specjalistą w zakresie eksploatacji i konstrukcji obrabiarek do drewna, w szczególności narzędzi do maszynowej obróbki drewna. Był autorem lub współautorem 21 publikacji naukowych, w tym cenionej książki z tej dziedziny. Działalność też aktywnie poza Uczelnią. W latach 1990–2015 pracował jako nauczyciel przedmiotów zawodowych w Zespole Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu. W 2003 r. od Wielkopolskiego Kuratora Oświaty uzyskał Akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. W latach 1998–2004 dr inż. Waldemar Szymański był

doradcą technicznym i przedstawicielem handlowym austriacko-niemieckiej firmy Leitz, światowego lidera w dziedzinie narzędzi do maszynowej obróbki drewna.

W uznaniu zasług w działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej Waldemar Szymański uzyskał następujące wyróżnienia: laureat Turnieju Młodych Mistrzów Techniki w 1980 r. i w 1982 r. na szczeblu wojewódzkim; złoty medal w 1983 r. w eliminacjach centralnych TMMT; w 2008 r. otrzymał tytuł rzeczoznawcy SIMP w specjalnościach: Obrabiarki i technologia procesów wytwarzania oraz Systemy bhp i ochrony środowiska. W 1998 r. został odznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Srebrnym Krzyżem Zasługi, a w 2013 r. uchwałą Prezydium Zarządu Głównego SIMP otrzymał srebrną honorową oznakę SIMP. Trzy lata później został odznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Złotym Medalem za Długoletnią Służbę, a w 2007 r. uzyskał od JM Rektora Akademii Rolniczej w Poznaniu Nagrodę zespołową II stopnia za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe udokumentowane wartościowymi publikacjami.

Był też rzeczoznawcą NOT oraz członkiem Towarzystwa Naukowo-Technicznego Obrabiarek i Narzędzi przy Oddziale SIMP w Poznaniu, aktywnym uczestnikiem wielu dyskusji na temat rozwoju konstrukcji obrabiarek i narzędzi. Był członkiem SIMP, SITLiD oraz innych organizacji i stowarzyszeń.

Waldka Szymańskiego zapamiętamy jako wybitnego specjalistę i nauczyciela akademickiego o szerokiej wiedzy i znaczącym dorobku naukowym oraz jako osobę szlachetną, skromną, wierną zasadom i ideałom, o wielkiej życzliwości dla studentów i współpracowników.

DR INŻ. WOJCIECH KIEN
DR INŻ. BARTOSZ PAŁUBICKI

*Biogram zamieszczono w niniejszym numerze na prośbę autorów, w uzupełnieniu Pro Memoria 2023/2024.

*Wspomnienia to most łączący
przeszłość z teraźniejszością*

HARUKI MURAKAMI

